

Innkalling av Eldrerådet

Møtedato: 07.09.2021
Møtestad: Kommunehuset
Møtetid: 10:00 - 12:00

Orientering om eldredagen 1. oktober ved kulturskulerektor Frank Kvinge

Eventuelle forfall må meldast til Camilla Hjelmeland per tlf. 56166200, sms til eller per epost til camilla.hjelmeland@masfjorden.kommune.no

Varamedlemmer møter berre etter nærare avtale.

Saksliste:

- 001/2021 Godkjenning av innkalling og sakliste
- 002/2021 Godkjenning av møtebok
- 003/2021 Referatsak
- 004/2021 Flagg til kommunale omsorgsbustader i Masfjorden
- 005/2021 Eldreprisen 2021
- 006/2021 Eventuelt

1. september 2021

Ivar Haukeland
møteleiar

Sveinung Toft
sekretær

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Camilla Hjelmeland		21/774

Saknr	Utval	Type	Dato
001/2021	Eldrerådet	PS	07.09.2021

Godkjenning av innkalling og sakliste

Journalposttittel

Protokoll - Eldrerådet - 28.06.2021

Dato

18.08.2021

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Innkalling og sakliste vert godkjend

Saksopplysningar:

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Camilla Hjelmeland		21/774

Saknr	Utval	Type	Dato
002/2021	Eldrerådet	PS	07.09.2021

Godkjenning av møtebok

Journalposttittel

Protokoll - Eldrerådet - 28.06.2021

Dato

18.08.2021

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Møtebok vert godkjend.

Saksopplysningar:

Møteprotokoll for Eldrerådet

Møtedato: 28.06.2021
Møtestad: Kommunestyresal
Møtetid: 10:00 - 12:00

Frammøtte medlemmer	Parti	Rolle
Karstein Totland	H	Ordfører
Britt Inger Myhr	AP	Medlem
Ivar Haukeland		Medlem
Inger Jåstad	Krf	Medlem

Forfall meldt frå medlem	Parti	Rolle
Ingunn Einestrånd		Medlem

Følgjande frå administrasjonen møtte:
Assisterande rådmann Sveinung Toft som førte møteboka.

Sakliste

Saknr	Tittel
001/2021	Godkjenning av innkalling og sakliste
002/2021	Godkjenning av møtebok
003/2021	Referatsak
004/2021	Framlegg til årsmelding eldrerådet 2020
001/2021	Eventuelt
005/2021	Eldreprisen 2021

001/2021: Godkjenning av innkalling og sakliste

Rådmannen sitt framlegg:

Innkalling og sakliste vert godkjend

28.06.2021 ELDRERÅDET

Sakslista vart godkjent samrøystes med følgjande endringar.

- Sak 005 Årsbudsjett går ut.
- Tilleggsak: Flaggrutinar frå kommunale bygg
- Eldredagen 2021
- Eldreprisen 2021

Framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

ER - 001/2021 VEDTAK:

Sakslista vart godkjent samrøystes med følgjande endringar.

- Sak 005 Årsbudsjett går ut.
 - Tilleggsak: Flaggrutinar frå kommunale bygg
 - Eldredagen 2021
 - Eldreprisen 2021
-

002/2021: Godkjenning av møtebok

Rådmannen sitt framlegg:

Møtebok vert godkjend.

28.06.2021 ELDRERÅDET

Møteboka vart godkjent med følgjande merknader:

- Kva skjer med vedtaket knytt til brøyting og strøing for eldre
- Kva skjer med vedtaket om å få på plass videooverføring av politiske møte.
- Oppfølging av saka knytt til fakturering til eldre som ikkje har nettbank.

ER - 002/2021 VEDTAK:

Møtebok vert godkjend.

003/2021: Referatsak

Rådmannen sitt framlegg:

Referatsaker vert tekne til orientering

28.06.2021 ELDRERÅDET

ER - 003/2021 VEDTAK:

Referatsaker vert tekne til orientering

004/2021: Framlegg til årsmelding eldrerådet 2020

Rådmannen sitt framlegg:

Eldrerådet godkjenner årsmeldinga for 2020 slik den ligg føre som vedlegg til saka..

28.06.2021 ELDRERÅDET

Årsmeldinga til Eldrerådet 2020 vert godkjent samrøystes.

ER - 004/2021 VEDTAK:

Årsmeldinga til Eldrerådet 2020 vert godkjent samrøystes.

001/2021: Eventuelt

Rådmannen sitt framlegg:

28.06.2021 ELDRERÅDET

Orienteringar:

- Leve heile livet – refromarbeidet er i godt gjenge. Det neste er utarbeiding av sjølve handlingsplanen, som skal vedtakast i kommunestyret. Eldrerådet vil ha denne til uttale før den vert slutthandsama.

Orienteringa vart teke til vitring.

1. *Flaggrutinar frå kommunale bygg i Masfjorden vart drøfta.*
Vedtak (samrøystes)
Eldrerådet oppmodar administrasjonen å sikra trygge rutinar, slik at flagging frå kommunehuset og skular vert gjort på alle offentlege flaggdagar. Kommunen vert oppmoda til å handsama skulane, kommunehuset og sjukeheimen likt når ein skal laga til rutinar og reglar for flagging.
1. Eldredagen 2021 vert 1. oktober. Eldrerådet drøfta program og innhald, og kom fram til at ein ønskjer å markere dagen i samfunnshuset i Nordbygda. Ivar Haukeland fekk ansvar for å finna talar for dagen og til å leia samlinga m.v.
2. Neste møte i eldrerådet vert planlagt til 7.september klokka 10 – 12.

ER - 001/2021 VEDTAK:

005/2021: Eldreprisen 2021

Rådmannen sitt framlegg:

28.06.2021 ELDRERÅDET

Eldredagen 2021 vert 1. oktober. Eldrerådet drøfta program og innhald, og kom fram til at ein ønskjer å markere dagen i samfunnshuset i Nordbygda. Ivar Haukeland fekk ansvar for å finna talar for dagen og til å leia samlinga m.v.

Nestleiar Inger Jåstad fekk i oppgåve å ha forslag på kandidat til neste møte.
Framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

ER - 005/2021 VEDTAK:

Nestleiar Inger Jåstad fekk i oppgåve å ha forslag på kandidat til neste møte.

Rett utskrift frå møteboka frå Eldrerådet den 28.06.21 vert vitna:

Ivar Haukeland
leiar

Sveinung Toft
sekretær

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Camilla Hjelmeland		21/774

Saknr	Utval	Type	Dato
003/2021	Eldrerådet	PS	07.09.2021

Referatsak

1. Uttalelser fra årsmøtet i Pensjonistforbundet Hordaland 2021

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Referatsaker vert tekne til orientering

Saksopplysningar:

UTTALELSE OM VOLD OG OVERGREP MOT ELDRE

Årsmøtet i Pensjonistforbundet Hordaland ønsker å minne hverandre og alle andre om **Verdensdagen mot vold og overgrep mot eldre i dag 15.juni.**

Verdensdagen ble vedtatt opprettet av FN generalforsamling i 2011.

Bakgrunnen er en erkjennelse av at vold mot eldre er et økende samfunnsproblem, også fordi det i årene fremover blir flere eldre. Forekomststudier fra vestlige land indikerer at mellom 2 og 4 % av befolkningen over 65 år utsettes for vold eller andre former for overgrep årlig.

En studie i Norge fra Nasjonalt kunnskapssenter mot vold og traumatisk stress (NKVTS) fra 2014 viser at mellom 56 500 og 76 000 hjemmeboende personer har vært utsatt for vold eller overgrep etter at de fylte 65 år, som utgjør minst 6%. Omregnet til eks Bergen sin befolkning utgjør dette rundt 3000 eldre over 65 år. Det handler om ulike former– fysiske, psykiske og seksuelle overgrep.

Vold mot eldre er nå også dokumentert fra sykehjem.

Vold og overgrep mot eldre personer er et alvorlig samfunns- og folkehelseproblem. Studien har synliggjort klare sammenhenger mellom voldsutsatthet, uhelse, fysisk og sosial fungering. Mye skjer i nære relasjoner og FN ønsker å bruke dagen til å rette søkelyset mot dette tabubelagt tema.

En del kommuner i Norge har egen krisehjelp ved vold i nære relasjoner, men voldsutsatte eldre kontakter i liten grad tjenesteapparatet for hjelp. Vold og overgrep i den eldre delen av befolkningen er fortsatt et usynlig samfunnsproblem. Det kan være vanskelig å anmelde en nærstående, og den utsatte kan heller velge å skjule volden. Det gjør det utfordrende å avdekke og stoppe volden, og å hjelpe den utsatte.

Pensjonistforbundet Hordaland mener det er liten kunnskap om dette forholdet blant helsepersonell og det gjør at eldre lider unødige.

Bergen kommune sin plan mot vold i nære relasjoner (2019-23) har god beredskap, men viser også at kartlegging og kunnskap om disse forhold er for overfladisk. Pensjonistforbundet Hordaland mener det ofte kan være vanskelig for de ansatte å komme forbi det de eldre opplever som skambelagt, egen skyldfølelse og de eldre sin sosiale stolthet.

Pensjonistforbundet Hordaland mener at kommunene må pålegges å ha tilbud som «Vern for eldre» som bare finnes i få kommuner i Norge. Vern for eldre sin Nasjonale kontakttelefon er 800 30 196.

KOMMUNEØKONOMI

Årsmøtet i Pensjonistforbundet Hordaland vil ta sterk avstand til at fleire kommunar bruker sjukeheimplasser som salderingspost for å få dekket underskott i budsjetta sine. Resultatet er nedleggelse av – og til tider- rasering - av sjukeheimplasser, og dårlegare tilbod til eldre pleietrengande. Dette er ikkje i tråd med Stm. 15 Leve heile Livet.

Vi ser at kommuneøkonomien generelt sett er dårleg, og at det i mange kommunar er sterkt synleg at det er ein offentleg fattigdom. Ein slik situasjon er uverdige i dagens Norge.

Pensjonistforbundet Hordaland krev difor at kommuneøkonomien bør styrkast med offentlege overføringar, helst øyremerka midlar.

HELTID I HELSE- OG OMSORGSSEKTOREN

Pensjonistforbundet Hordaland viser til fremlagte evaluering av korona-epidemien og de funn som ble gjort av ekspertutvalget som ble nedsatt av Regjeringen i forbindelse med Covid19.

I rapporten fra utvalget blir det blant annet pekt på at andelen som jobber deltid er høy blant helsefagarbeidere og sykepleiere, men enda mer utbredt blant ansatte uten formell helse- eller sosialfaglig utdanningsbakgrunn, og som jobber i omsorgstjenestene.

Pensjonistforbundet Hordaland viser til at kryss-smitte har oppstått fordi ansatte i helsesektoren har hatt flere arbeidsgivere eller tjenestesteder fordi de ikke får heltidsstilling og blir nødt til å kombinere flere stillinger for å få «en lønn og leve av».

Dette har ført til økt sårbarhet for smitte i helse- og omsorgssektoren.

Tidligere analyser har vist at deltidsbruken påvirker kvaliteten i tjenesten og hindrer kontinuitet i arbeidet med sårbare brukere. I neste omgang bidrar dette til å redusere de ansattes opplevelse av tilfredshet med egen arbeidssituasjon. Det trengs en sterkere satsning på endringer som styrker bemanningen, kompetanseutvikling, organisasjon og ledelse slik at det skapes en heltidskultur i helse- og omsorgstjenestene i stedet for slik det er nå; en deltidskultur.

Pensjonistforbundet i Hordaland viser til funnene som er gjort i evalueringen og krever at nødvendige tiltak iverksettes for å skape en heltidskultur til beste for brukerne og ansatte.

DEMENTE OG PERSONER MED PROBLEM MED Å BETALE KOLLEKTIVREISER PÅ NETT

Slik samfunnet utvikler seg blir det stadig større utfordringer på mange områder for personer som ikke behersker den digitale utviklingen. Utviklingen er en ønsket handling fra aktørene som stadig innfører ny teknologi for å gjøre tjenestene mer effektiv, og sikkert også rimeligere og tryggere, for dem selv.

Mange personer, uavhengig av alder, har problemer med å benytte seg av digitale tjenester. Årsakene er mange, og kan endre seg over livsløpet.

En av de utfordringene som har blitt enda tydeligere under pandemiperioden er at betaling for kollektivreiser kun skjer via app utenfor de mest sentrale kollektivholdeplassene. Når også selskapene har innført en kraftig forhøyet pris, til vanlig, for å løse billett om bord tvinges alle til å benytte andre betalingsformer.

Dette medfører at det er mange som kvier seg for å reise med buss fordi de ikke behersker å betjene en app for å kjøpe billett. De kan gjerne få familie eller venner til å hente fram og ordne betaling ene veien. Når de så skal reise hjem igjen klarer ikke å betjene den selv og står dermed uten mulighet for å kjøpe gyldig billett. Det er ikke enkelt, og heller ikke trygt, dersom en er avhengig av andre for å få betalt reisene.

Dette medfører mindre muligheter for sosial omgang og kan føre til større ensomhet. Ensomhet er en meget stor utfordring for et godt liv, og gode tiltak må iverksettes for å bøte på ensomheten.

En løsning på problemet kan etter styrets mening være å gi frikort til personer som ikke selv kan håndtere en app.

Frikortet kan være behovsprøvet etter modell fra frikort for andre helsetjenester, men uten egenandel og utstedes etter legeerklæring.

UTFORMING AV FREMTIDENS OMSORGSBOLIGER

Årsmøtet i Pensjonistforbundet Hordaland har drøftet utforming av fremtidens omsorgsboliger. Drøftingene resulterte i følgende krav:

1. Det må være tilstrekkelig antall omsorgsboliger tilgjengelig, slik at de som har behov for helsehjelp får dekket sitt rettmessige krav på trygg bolig.
2. Boligene må være tilrettelagt slik at beboerne ikke behøver å flytte dersom helsetilstanden utvikler seg med behov for mer tilrettelagt pleie.
3. Boligen må være en bolig for den enkelte og ikke være institusjonspreget. Det må være selvsagt at partnere skal kunne dele også omsorgsboliger.
4. Pandemien har lært oss at smittevern er viktig for overlevelsessevnen. Boligene må derfor være utformet på en slik måte at smittevern ivaretas på en fullt ut forsvarlig måte.
5. Alle boliger må være utstyrt med tilstrekkelig teknologisk utstyr slik at trygghet ivaretas for beboerne gjennom hele livsløpet.

Årsmøtet i Pensjonistforbundet Hordaland anmoder Pensjonistforbundet sentralt om å sette fokus på de krav som er framsatt vedrørende utforming av fremtidens omsorgsboliger.

RIMELIG FINANSIERINGSMULIGHET AV BOLIGER FOR ELDERE

Kommunene begrenser i muligheten for boligbygging i spredte områder på bakgrunn av føringer i sentrale og regionale planverk. Boligbygging konsentreres nå i stor grad til sentrale områder i kommunen og med utstrakt fortetning i tråd med vedtatte planer på nasjonalt og regionalt nivå.

På mange måter er dette også en ønsket utvikling fra mange. Boligene som oppføres er oftest blokkleiligheter på ett plan. De er lettstelt og gir gode muligheter for å bli boende i egen bolig også om en senere får bevegelseshindringer, og en slipper slitsomt vedlikehold.

For mange vil det likevel kunne være en økonomisk utfordring å flytte til en sentralt beliggende leilighet fordi prisnivået på leiligheter er altfor høyt. Selv om en selger sin gamle bolig vil det kunne være investeringsbehov i millionklassen for å finansiere en ny og mindre bolig.

Årsmøtet i Pensjonistforbundet Hordaland vil derfor rette fokus på et behov som bør kunne dekkes gjennom rimelige startlån i Husbanken, slik at den eldre garde slipper den økonomiske bekymringen det vil være for mange å påny sette seg i gjeld for å kunne bo trygt på eldre dager. Vi er kjent med at det i Husbanken finnes mulighet for startlån også for eldre, men slik dagens regler er vil det ikke være til særlig nytte for dem som her er påtenkt.

Når det i tillegg er overført til kommunene, innenfor rammebudsjettet, å gi tilskudd til utbedring av boliger for å tilpasse de til en endret livssituasjon frykter vi at den dårlige kommuneøkonomien medfører en sterkt begrenset tildeling, og tilsvarende liten informasjonslyst om ordningen fra kommunens side.

Våre innspill om å bidra til en lettere finansiering ved kjøp av ny, sentralt beliggende bolig for eldre, mener vi bygges opp under det sterke politiske ønsket om at folk skal bo i egen bolig lengre.

En god bosituasjon er like viktig som mange av de andre kommunale tjenestene som i dag er lovfestet. Gode og trygge boforhold vil kunne føre til besparelser på andre områder og forebygge andre problemer, som eksempelvis ensomhet.

Fra: Pensjonistforbundet Hordaland <Hordaland@pensjonistforbundet.no>

Sendt: 30.06.2021 13:25:53

Til: Postmottak Alver <post@alver.kommune.no>, postmottak@askoy.kommune.no, Postmottak Austevoll <postmottak@austevoll.kommune.no>, Post Austrheim <post@austrheim.kommune.no>, postmottak@bergen.kommune.no, post@bjornafjorden.kommune.no, postmottak@bomlo.kommune.no, postmottak@eidfjord.kommune.no, post@etne.kommune.no, Postmottak Fedje <postmottak@fedje.kommune.no>, fitjar@fitjar.kommune.no, postmottak@kvam.kommune.no, post@kvinnherad.kommune.no, Post Masfjorden kommune <Post@masfjorden.kommune.no>, Postmottak Modalen <postmottak@modalen.kommune.no>, Post Osterøy <post@osteroy.kommune.no>, Postmottak Samnanger <postmottak@samnanger.kommune.no>, post@stord.kommune.no, postmottak@sveio.kommune.no, post@tysnes.kommune.no, postmottak@ullensvang.kommune.no, Postmottak@ulvik.kommune.no, Postmottak Vaksdal <post@vaksdal.kommune.no>, postmottak@voss.herad.no, postmottak@nyeoygardenkommune.no, post@vlfk.no

Kopi: olav.m.steinsland <olav.m.steinsland@bkkfiber.no>, rberntzen216@gmail.com, Bjørn Eirik Klepsvik <Bjorneirik.klepsvik@lysglimt.net>, idar.hopland@gmail.com, Eldreradet@bergen.kommune.no, bsivert2@gmail.com, ruth-berny@haugnett.no, glenn.wiik@eidfjord.kommune.no, unni.halvorsen@etne.kommune.no, erlin-he <erlin-he@online.no>, dlyngvar@online.no, s-baar@online.no, vidarask@gmail.com, Karstein Totland <Karstein.Totland@masfjorden.kommune.no>, Inga Jorunn <Inga.jorunn@icloud.com>, gotnesa@hotmail.com, Solveig Vassenden <sol.vassenden@kvamnet.no>, dyp-lund@online.no, eileraas5@hotmail.com, freddy.jensen@haugnett.no, tor-seks@online.no, berit.aarekol@gmail.com, heidirongved@gmail.com, tors-gun@online.no, sverre.bungum@bkkfiber.no, Harald.Kare.Ekroll@vlfk.no, Vigdis Ravnøy <Vigdis.ravnoy@online.no>

Emne: UTALELSER FRA ÅRSMØTET I PENSJONISTFORBUNDET HORDALAND 15. JUNI 2021

Vi vedlegger 6 uttalelser fra årsmøtet i Pensjonistforbundet Hordaland som særlig berører kommunesektoren:

- Vold og overgrep mot eldre
- Kommuneøkonomi
- Heltid i helse- og omsorgssektoren
- Demente og personer med problem med å betale kollektivreiser på nett
- Utforming av fremtidens omsorgsboliger
- Rimelig finansieringsmulighet av boliger for eldre

Beste hilsen

Elisabeth Braut
Fylkessekretær

Telefon 463 21 535

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Sveinung Toft	FE-033	20/267

Saknr	Utval	Type	Dato
004/2021	Eldrerådet	PS	07.09.2021

Flagg til kommunale omsorgsbustader i Masfjorden

Journalposttittel

Flagg til omsorgsbustader

Dato

26.08.2021

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Saka vert drøfta.

Saksopplysningar:**Bakgrunn og fakta:**

Nordbygda pensjonistlag har i brev dagsett 24.08.2021 sendt brev til kommunen, sjå vedlegg, om at det er ønskje frå styret å få på plass altanflagg på kvar omsorgsbustad, slik at dei som bur der kan få høve til å markere viktige dagar med flagging.

Vurdering

Det er kommunale omsorgsbustader både på Matre, Haugsvær, Sandnes og på Hosteland. Administrasjonen legg saka fram til drøfting i eldrerådet.

20/267

Dokument 24/8 - 2021

Til Masfjorden eldreråd
 Masfjorden kommune
 5481 Masfjordnes

Flagg til omsorgsbustader.

Fø. sist møte i Nordbygda
 pensjonistlag tok tillegare Liar
 Klaus Nordli opp at omsorgsbustadane
 ikkje hadde flagg og at dei som bur
 der ikkje kan markera flaggdagane.
 Styret i laget ber eldrerådet å
 ordna det slik at kvar omsorgsbustad
 har utanflagg som kan brukast
 av bevarer. Det vil vera lite tenleg
 at bevarer sjølv må anskafa
 slikt. For dei fleste er neste bustad
 sjukeheimen. Vonar eldrerådet støttar
 vårt forslag.

Med helsing

Styret i Nordbygda pensjonistlag
 Liar Toar Haukeland

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Sveinung Toft	FE-033	20/267

Saknr	Utval	Type	Dato
005/2021	Eldrerådet	PS	07.09.2021

Eldreprisen 2021

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Saka vert lagt fram utan tilråding.

Saksopplysningar:

Bakgrunn og fakta:

Den 18.03.2004 hadde eldrerådet sak om kriterier for val av person som skal heidrast i samband med eldredagen 1. oktober kvart år.

Kriteriene som vart vedtekne då er:

1. Eldrerådet avgjer kven som skal heidrast
2. Pensjonistlaga kan koma med framlegg
3. Prisvinnar må ha gjort ein prisverdig innsats særleg som pensjonist mellom og for pensjonistar, med andre ord ein kvardagshelt.

Praksisen har vore at kandidaten som har blitt vald har gått på omgang i dei tre delane av kommunen. Det står ingenting i kriteriene om dette. Det er difor opp til eldrerådet å bestemma kven som oppfyller kriteria for å få prisen. Prisen vert delt ut på eldredagen 1. oktober, då det kvart år vert arrangert fest. Denne festen vert i år på Nordbygda samfunnshus . Framlegg til kandidat til Eldreprisen 2021 vil verta lagt fram i møtet.

Vurdering

Konklusjon

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Camilla Hjelmeland		21/774

Saknr	Utval	Type	Dato
006/2021	Eldrerådet	PS	07.09.2021

Eventuelt

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Saksopplysningar: